

Pracovní listy pro projekt Křížem Krázem Botanickou zahradou hl. m. Prahy

K čemu jsou BOTANICKÉ ZAHRADY dobré a proč tam chodit

Křížem krážem Botanickou zahradou hl. m. Prahy a jejím okolím v Praze-Troji

Pracovní listy připravili členové realizačního týmu projektu:

*V. Bidlová, I. Bulánková, P. Hanzelka, R. Jendřejas, K. Lorencová, M. Marko, I. Motýlová,
L. Patoková, L. Prokopcová, V. Rybka, E. Smržová.*

*Projekt č. CZ.04.3.07/3.1.01.3/3099 byl financován z prostředků ESF, státního rozpočtu ČR
a Magistrátu hl. m. Prahy.*

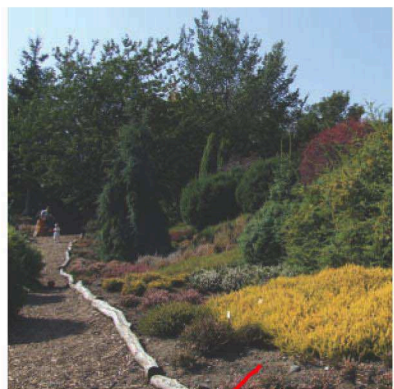
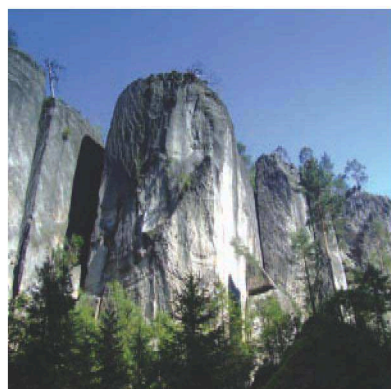
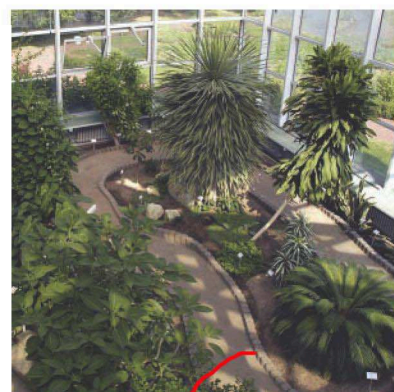

K čemu jsou botanické zahrady dobré a proč tam chodit?

Na světě je ohromné množství zahrad, zahrádek a parků, soukromých i veřejných. Která zahrada však může být považována za botanickou? Čím se liší například nedaleká Stromovka od botanické zahrady v Troji?

Označte šipkou obrázky, na kterých je podle vašeho názoru botanická zahrada, a odpovězte na otázku, co to botanická zahrada je. Svůj názor obhajte.

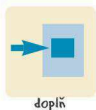

 Možná vás nenapadá racionální argument pro obhajobu vašeho tvrzení. V tom případě využijte nápovědy...

Podle definice BGCI se botanické zahrady liší od jiných zahrad a parků tím, že obsahují vědecky utřídněné, vědecky řízené a vědecky dokumentované sbírky rostlin, zpravidla označené štítky. Jsou veřejně přístupné.

K čemu jsou botanické zahrady dobré a proč tam chodit?

Velmi zajímavá je historie vzniku botanických zahrad. Doplňte do textu vynechaná adjektiva a dozvíte se více:

Botanické zahrady se vyvíjely postupně. Nejprve, pokud neuvažujeme zahrady _____ **produkční** _____, byly zahradami _____ **okrasnými** _____ plnicími především funkce estetické. Nejmarkantnějším příkladem jsou zahrady _____ **japonské** _____, pak _____ **zámecké** _____ zahrady a parky _____ **panských** _____ sídel.

Hlavní důraz je zde kladen na pocitové vnímání prostředí, na estetiku. Mnozí majitelé těchto zahrad si přiváželi zajímavé rostliny ze svých _____ **exotických** _____ cest. Takto vzniklé kolekce rostlin se staly základem budoucích _____ **botanických** _____ zahrad.

Podobně tomu bylo i v případech _____ **klášterních** _____ zahrad, kde byly pěstovány kolekce _____ **léčivých** _____ a okrasných rostlin. První skutečné botanické zahrady pravděpodobně vznikaly při _____ **vysokých** _____ školách za účelem výuky studentů a _____ **vědecké** _____ práce profesorů.

Můžete využít nápovědy, jestli chcete...

vysokých, křášteřních, levcových, produkčních, panských, botanických, exotických, okrasných, japonských, vědeckých, zemědělských

Pokud vás vývoj botanických zahrad zajímá, připravte si referát o historii předchůdců botanických zahrad nebo o historii botanických zahrad v ČR.

Teď už víme, co je botanická zahrada. Ale k čemu je dobrá? Jaký má smysl?

Zkuste si na tuto otázku odpovědět sami...

K čemu jsou botanické zahrady dobré a proč tam chodit?

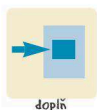

Napište článek do novin nebo dopis „na vyšší místa“, ve kterém obhajujete existenci botanické zahrady ve vašem městě. Představte si, že ji chce magistrát zrušit, protože nemá dostatek financí na její chod, ale vy se snažíte ze všech sil tomu zabránit. Můžete si z naší nabídky vybrat, kým jste, nebo si rozdělit role pomocí losu:

- zaměstnanec botanické zahrady
- návštěvník
- malé dítě
- člen ekologického hnutí
- _____

Správné a pádné argumenty pro svůj text si můžete vyhledat na internetu nebo se inspirovat našimi články. Ale v tom případě musíte splnit 1 podmínku:

Pokud si chcete práci usnadnit a použít pro argumentaci údaje z následujících textů, přeložte nejprve co nejpřesněji termíny a přejatá slova v tomto článku.

Je totiž dobré znát nejen odborné názvy, ale i jejich české ekvivalenty...

...Botanické zahrady plní v lidské společnosti tři základní funkce. Jde o funkci vědeckou, zahrnující záchranu genofondu ohrožených taxonů rostlin, funkci vzdělávací, mající význam zejména ve zvyšování enviromentálních znalostí návštěvníků, a funkci rekreačně-estetickou, umožňující duševní a fyzickou relaxaci obyvatel blízkého i širokého okolí. Existence botanické zahrady a péče o ni se stala nejenom v moderním a rozvinutém světě zrcadlem kulturní, sociální i ekonomické úrovně společnosti...

Možná se vám bude hodit pár čísel...

...Jedním z hlavních úkolů botanických zahrad je přispívat k záchraně mizejících druhů rostlin. Podle informací mezinárodní asociace botanických zahrad – Botanical Garden Conservation International (BGCI) – existuje ve 148 zemích na světě více než 2 000 botanických zahrad, ve kterých je pěstováno na 80 000 rostlinných druhů. Přes 500 zahrad se nachází v západní Evropě, více než 350 zahrad v Severní Americe a přes 200 botanických zahrad najdeme ve východní a jihovýchodní Asii...

K čemu jsou botanické zahrady dobré a proč tam chodit?

Toto je prostor pro váš článek nebo dopis:

Své články a dopisy nechte ležet na lavici, obejděte třídu a přečtěte si texty svých spolužáků. Pokud máte ještě čas a úkol vás zaujal, uspořádejte imaginární demonstraci před magistrátem proti zrušení botanické zahrady. K tomuto účelu ovšem budete potřebovat transparenty s hesly. Rozdělte se do skupin podle svých rolí a vymyslete úderná hesla.

Zajímalo by mě, jestli si někdo z vás troufne hrát roli starosty a demonstraci uklidnit!

K čemu jsou botanické zahrady dobré a proč tam chodit?

K zamyšlení

Myslíte si, že by se mohlo stát, že některý rostlinný druh v minulosti v Česku ve volné přírodě rostl a dnes už se s ním nesetkáme?

☒ ano

☐ ne

domácí úkol

Zjistěte, zda jsou z historie české květeny známy případy, že nějaká rostlina nenávratně zmizela. Zeptejte se doma prarodičů nebo se podívejte na internet.

Cokoli zjistíte, zaznamenejte do pracovního listu: запиšte vzpomínání dědečka nebo babičky, ale ověřte si ho. Napište jména těchto rostlin, naskenujte jejich obrázky ze starých herbářů nebo atlasů rostlin, případně stáhněte z internetu a vlepíte do pracovního listu.

Víte, že náš příběh je taky smutný? Že nenávratně mizí místa, která potřebujeme k životu? Teplé, keři nezarostlé stráně? Ještě že v botanické zahradě se pár takových prosluněných míst najde...

K čemu jsou botanické zahrady dobré a proč tam chodit?

Podle nových informací, které jste se dozvěděli v tomto pracovním listu, a podle výsledků svého pátrání po ztracených rostlinách se rozhodněte, zda mají botanické zahrady smysl a zda je dobré tam chodit.

☐ ano

☐ ne

Pokud se rozhodnete, že obojí smysl má, anebo když ještě nemáte úplnou jistotu, navštivte co nejdříve botanickou zahradu v Troji a projděte ji křížem krážem. Můžete si vybrat, zda si projdete venkovní expozici, moderní skleník exotických rostlin Fata Morgana, naučnou stezku okolím zahrady nebo zda zvládnete všechny varianty. Můžete jít samostatně nebo se třídou. Jestli se vypravíte do BZ individuálně, předem si stáhněte z www.trojskegymnazium.cz text nazvaný Univerzální průvodce BZ, dojeďte do Troje autobusem č. 112, vyzvedněte si u pokladny mapku, projděte si zahradu, udělejte si poznámky do textu a potom si doma u počítače upravte Průvodce podle svého. Pokud půjdete se třídou, dobrým pomocníkem by vám mohl být některý další pracovní list, například Praktické využití rostlin aneb Jak krtek ke kalhotkám přišel (pro venkovní areál) nebo Sukulenty aneb Experti na sucho (pro skleník).

Nabídka pracovních listů je velmi pestrá.

A navíc jsme se na jejich vzniku tak trochu podíleli :-)

poznamenej si

Poznamenejte si, co vás zaujalo a na co se chcete v botanické zahradě zeptat nebo co si tam přejete vidět.

Radši teď, ať na to pak pod vlivem okouzlení všemi exponáty nezapomenete.